

Umori po abecedi

Agatha Christie je ena najbolj znanih pisateljic, njene kriminalke so že legendarne, midve pa sva se hoteli tudi sami prepričati, če so res tako dobre, kakor pravijo. In nama so zelo všeč, še posebej, ker je v vsaki knjigi drugačne vrste umor ali pa tatvina. In tudi knjige si kljub zelo velikemu številu niso podobne po zvijačah in razrešitvah pri zločinih. Jaz (Tea) sem prebrala že kar nekaj njenih knjig, zato sem Moniki predlagala, da bi predstavili eno Agathinih knjig, in naključno sva izbrali Umore po abecedi. Zagotovo vas je že kar nekaj poseglo po njenih knjigah in sta vam detektiva Hercule Poirot in Miss Marple znana. Za druge pa naj povem, da sta to izjemna detektiva, katera razrešita skoraj vsak zločin. Umore v najini knjigi razreši Hercule Poirot, belgijski detektiv, zelo ponosen na svoje dolge in košate brke, ter svoje male sive celice. Ima jih zelo razvite, in ni kakor drugi detektivi, ker medtem, ko oni raziskujejo po terenu, Hercule sedi v naslonjaču in razmišlja, povezuje... nakar kar naenkrat pride do rešitve, in je ves skrivnosten in rešitve ne zaupa nobenemu, potem, pa se še vse potrdi in zločinec je razkrinkan. Tu pa je še kapetan Arthur Hastings, njegov prijatelj in Južne Amerike. Veliko umorov razrešita skupaj in večkrat s svojimi izjavami pomaga k razrešitvi zločina, čeprav se tega niti sam ne zaveda.

Vendar pa naj najprej poveva, da se je Agatha Mary Clarissa Miller rodila leta 1890 v Angliji. Zgodbe je začela pisati že zelo zgodaj, pri osemnajstih, vendar so jih založbe zavrnille. Poročila se je in prevzela priimek Christie in takrat so njene detektivke postale znane. Kasneje se je ločila, vendar je obdržala priimek, ker so jo vsi poznali pod Agatha Christie.

Knjiga je detektivka in spada pod epiko, pripoveduje pa jo kapetan Hastings, vendar pa je tudi nekaj poglavij, kjer je pripovedovalec tretje osebnosti, ker tam Hastings ni bil prisoten. V teh poglavjih nam pripovedovalec pripoveduje o Alexandru Bonaparte Cust (začetnice ABC), katerega pa do skoraj konca knjige ne poznamo. Drugače pa se zgodba odvija v Angliji in sicer v Londonu, poleti 1935.

Vse se je začelo, ko je nekega dne Poirot dobil neke vrste grozilno pismo. Takih je dobil že veliko, vendar ni še nobenega jemal resno in res, grožnje se niso uresničile. Do zdaj. Vendar pa je že takoj ko je prejel to pismo, dobil čuden občutek, da je tokrat drugače. Poklical je inšpektorja in prijatelja Jappa, s Scotland Yarda, vendar ga inšpektor ni jemal resno. V pismu je bilo s tiskanimi črkami napisno:

GOSPOD HERCULE POIROT - Domišljate si, kajne, da znate razrešiti skrivnosti, ki so pretežke za našo trdobočno britansko policijo. Pa poglejmo, prebrisani gospod Poirot, kako prebrisani ste v resnici. Morda ta oreh za vas ne bo pretrd. Bodite pozorni na Andover, 21. tega meseca.

Vaš. Itd

ABC

Vsi so pozabili nanj dokler se ni 21. zgodil umor v Andovru. V svoji majhni trafikije bila umorjena je bila starejša gospa revnejšega sloja, Alice Ascher. Sum je padel na njenega moža, ki je bil pijanec in ji je že večkrat grozil. Vendar pa so na pultu našli odprt in z licem navzdol položen železniški

vozni red, ki mu na kratko pravijo tudi ABC. Odprt je bil na strani, kjer je vozni red vlakov, ki peljejo iz Andoverna. Ali tukaj opazite kakšno povezavo? S tem, ko so našli ta vozni red se je njen mož rešil suma. Tukaj je bil potrjen Poirot sum, da se bo grožnja iz pisma uresničila. Kmalu po umoru so imeli še zasliševanja s sosedi, sorodniki... Izvedeli niso ničesar pametnega. Teorija je bila taka: Medtem, ko se je sklonila, da bi z nižje police vzela zavojček cigaret za kupca, je bila udarjena po glavi s topim predmetom. Po vsej verjetnosti jo je udaril »kupec« ABC, ki je neprepoznaven vstopil v trgovino.

Čez nekaj časa je prišlo drugo ABC-jevo pismo, v katerem je pisalo: *DRAGI GOSPOD POIROT- no, kaj pravite na to? Mislím, da sem v prvi igri zmagal jaz. Posel v Andovru je odlično uspel, mar ne? Toda zabava se šele začinja. Dovolite, da usmerim vašo pozornost na kraj Bexhill on Sea.*

Datum: 25. tega meseca.

Kako lepo se zabavamo!

Vaš ltd.

ABC

Umor se je res zgodil in sicer v zgodnjih jutranjih urah 25. na morski obali v Bexhillu, kjer so našli truplo mladega dekleta, zadavljenega s svojim svilenim pasom. Identificirali so jo kot Elizabeth Barnard, natakario v neki kavarni. Živela je pri svojih starših v pred kratkim zgrajenem bungalovu. Zdravnik je določil čas smrti med polnočjo in eno uro zjutraj. Pod truplom so našli vozni red ABC, odprt na strani, kjer so označeni vlaki, ki vozijo iz Bexhilla. Elizabeth, katere vzdevek je bil Betty se je zelo rada zabavala s fanti. Bila je čedna, vendar cenenega videza. Ni imela veliko prijateljic, katerim bi se zaupala, zato je bilo raziskovanje še težje. Če nebi bilo ABC-ja bi sum padel na njenega fanta, Donalda Fraserja, ki je zelo ljubosumen človek.

Sedaj je bilo znano, da je morilec norec, in si žrtve in kraje zločina izbira po abecedi in nima pravega motiva za ubijanje. Gospa Ascher in Betty sta bili različnega družbenega sloja, vendar pa sta bili obedve predstavnici ženskega spola in dokaj neopazni.

Na sestankih so bili zbrani vseh vrst policistov, načelnikov, psihiatrov.. ki so z mnenji z različnih področij poskušali razrešiti ta zločin. Bili so dobro pripravljene, na ABC-jevo naslednje pismo, ki pa se je glasil:

UBOGI GOSPOD POIROT-Niste tako dobri v teh drobnih zločinskih zadevah, kot ste mislili, da ste, kajne? So morda vaša najboljša leta že za vami?

Poglejmo, ali se boste tokrat lahko kaj bolje izkazali. Tokrat bo naloga lahka. Churston, tridesetega. Poskusite vendar in naredite kaj v zvezi s tem! Precej dolgočasno je, veste, če gre vse po moje!

Dober lov. Vedno vaš,

ABC

Toda pismo je prispelo na dan, ko je bil napovedan umor. To da Poirota ni obvestil o umoru nekaj dni prej ABC-ju ni podobno, ker mu pravočasno opozorilo veliko pomeni. Tukaj pride do izraza njegova bahavost. Poirot kakor je bil natančen, je takoj pogledal na ovojnico. On je stanoval v Whitehaven Mansions, naslov na ovojnicu pa se je glasil: gospod Hercule Poirot, Whitehorse Mansions. V kotu pa je nekdo načočkal: na naslovu

Whitehorse Mansions neznan, poskusite na Whitehaven Mansions. Celo sreča je bila na strani ABC-ja.

Ura je bila že dvajset minut čez deset zvečer. Do polnoči pa je bila še ura in štirideset minut in malo verjetno bi bilo, da bi ABC toliko časa odlašal z umorom. Zato je bila možnost, da bi preprečili umor, majhna. Vendar so vseeno policisti začeli klicariti vse ljudi v Churstonu, katerih priimek se začne na C. Vendar pa so bili malo pozni, saj je bil umor že izvršen in sicer je bil ubit sir Carmichael Clark, ki je bil dokaj ugleden mož, čeprav njegovo ime širši javnost ni bilo preveč znano. Svoje čase je bil zelo iskan specialist za boleznih grla. Bil je premožen človek in okoli njega je bilo veliko ljudi, ki bi si želeli njegovo smrt, da bi se polastili njegovega denarja. Imel je navado hoditi na večerne sprehode ob obali, ki jih je opravljal vedno po isti poti. Na poti ga je za grmovjem pričakal ABC in ga s težkim predmetom udaril po glavi.

Takoj je bilo jasno, da bo njegova smrt največja časopisna senzacija zadnjih let. To objavljanje v časopisih bo storilo tisto, kar policaji kot posamezniki niso mogli storiti. Zdaj bo vsa dežela iskala ABC-ja, kar je bilo natanko to, kar si je on želel. Možnost je bila, da mu bo uspeh stopil v glavo in, da bo postal nepreviden. Saj se mu je ob vsakem uspelem umoru samozavest dvignila za 100%, kar je oslabilo njegovo koncentracijo na previdnost med zločini.

Vendar pa Poirot med čakanjem na naslednje pismo ni počival, saj je ustanovil skupino sestavljeno iz sorodnikov in prijateljev žrtev, v kateri bi se veliko pogovarjali med seboj, in bi tako mogoče našli kakšno povezavo. V tej skupini so bili: nečakinja gospe Ascher, gospodična Mary Drower, Bettyina sestra Megan in Bettyin fant Donald Fraser, Carmichaelov brat Franklin in njegova tajnica, gospodična Grey. Premlevali so dogodke usodnih dni, vendar niso prišli do ničesar pametnega.

Kmalu je prišlo četrto pismo v katerem je pisalo:

Še vedno brez uspeha? Sram vas bodi! Kaj pa počenjate, vi in policija? Glej no, glej, kaj ni to zabavno? In kam bomo šli zdaj po med? Ubogi gospod Poirot, močno se mi smilite. Če vam sprva ne bo uspelo, poskušajte vedno znova in znova. Dolga pot je še pred nami. V Tipperary? Ne, to pride na vrsto pozneje. Pod črko T. Naslednji dogodek se bo zgodil 11. septembra v Doncastru. Na svidenje, ABC.

Sedaj je bila policija res dobro pripravljena in imeli so še veliko časa.

Kmalu po tem se je gospodična Grey spomnila, da je na dan Clarkove smrti videla tujca, ki je prišel prodajati nogavice, vendar ga je na hitro odpravila in si ga ni dobro zapomnila, ker ni bil človek, ki ga opaziš. Sedaj se je Poirotu posvetilo: nogavice. Pri vsakem umoru so bile omenjene nogavice. Pri gospe Ascher so v stanovanju našli čisto nove nogavice, njena sosedka je omenila nadležne prodajalce nogavic, potem je Bettyina mama kupila prav take par novih nogavic za Betty, ki jih ni nikoli videla, in tudi pri Clarkovih se je pojavil prodajalec nogavic. ABC je prodajal nogavice žrtvam in ljudem okoli njih, da si je lahko vse ogledal.

Napočil je 11. september in v Donchastru se je kar trlo policajev, na žalost pa tudi ljudi, ki so prišli na konjske dirke. Tam je bil tudi Poirot s svojo skupino, ki naj bi pomagala iskati morilca, vendar pa so imeli zelo malo možnosti saj ga je v obraz videla le gospodična Grey.

V enem od poglavij je opisano, kako morilec ubije naslednjo žrtev. V kinu ABC med predvajanjem filma vstane, da bi odšel, nakar mu iz roke pade klobuk na sprednji sedež. Skloni se, da bi ga pobral in kasneje izvemo, da je takrat zabodel gledalca, ki je sedel na sosednjem sedežu. Pod sedež pa je spustil vozni red ABC.

Umoril je gospoda, vendar pa se njegov priimek začne na črko E. Kar je bilo čudno, saj ni ABC nikoli spuščal črk. Očitno je bilo, da se je zmotil, kajti zraven umorjenega je sedel gospod Downes, kateri bi moral biti umorjen. Torej, ABC-ju je uspelo izvesti umor, čeprav je ubil napačnega človeka. Na policijsko postajo je prišlo veliko domnevnih prič, ki so trdile, da so videle morilca. Vendar pa je bilo nekaj pričanj tudi koristnih. Na primer pričanje nekega gospodiča Toma Hartingana. Povedal je, da v hotelu, katerega lastnica je njegovo dekle stanuje A.B. Cust, ki je bil odsoten zmeraj, kadar se je zgodil ABC-jev umor in bil je zmeraj v bližini teh krajev. Za piko na i pa se jim je Cust še zlagal, da gre v Cheltenham in ne v Doncaster in to ravno dan preden se je tam zgodil umor. Pričati je prišlo tudi neko dekle, ki je v hotelu v Doncastru, kjer je zaposlena, videla Custa, kako je imel okrvavljen plašč, roko in nož. To je bilo za policiste dovolj, da preiščejo Custovo stanovanje. Tam se našli škatle z nogavicami, osem vozni redov in za stojalom za plašče še okrvavljen nož.

Za lažjo predstavo o umorih, vam bova vse na kratko opisale:

A - Andover, umorjena starejša in revna lastnica majhne trafike, Alice Ascher, udarjena po hrbtu, medtem, ko je hotela vzeti cigarete. To je bilo med pol šestjo in šestjo zvečer.

B - Bexhill on Sea, zadavljena s svojim pasom mlada Elizabeth Barnard, na kratko Betty. Umorjena je bila med polnočjo in eno uro zjutraj.

C - Churston, s težko palico udarjen bogat sir Carmichael Clark. Ubit je bil na večernem sprehodu, okoli enajste ure zvečer. Naj vas spomniva, da je tukaj pismo zašlo.

D - Doncaster, umorjen napačen človek, v kinu mu je ABC prerezal vrat. Bilo je na dan konjskih dirk, zato je bila gneča v mestu.

Torej, kdo mislite, da je bil morilec?

Alexsander Bonaparte Cust? Tudi policisti so mislili da je tako, sploh pa je kar sam prišel na policijo. Vendar pa je vse skozi ponavljal, da ni kriv in da so se vsi zarotili proti njemu. Torej, za policiste se je zgodba končala, vendar ne za Poirota. On je bil še vedno na začetku, saj ni vedel, zakaj, kakšen je bil motiv, zakaj si je njega izbral za nasprotnika. Ni mu zadostoval odgovor, da je človek duševno bolan. Še vedno je raziskoval, obiskoval kraje zločina, spraševal, obiskal je tudi Custa, za katerega je menil, da ni kriv. Končno, je Poirot razvozlal to uganko in jo pojasnil:

Zakaj je ABC zagrešil te umore? Že res da obstaja sla po krvi, vendar ta tukaj ni bila prisotna. Bettyin morilec naj bi bil čeden, saj bi jo le tako lahko zapeljal, vendar pa se opis prodajalca nogavic ne ujema z privlačnim moškim. In Cust je imel alibi za večer, ko naj bi ubil Betty. Tu pridemo dveh domnev: prva je, da je Cust zagrešil umore A, C in D - ni pa zagrešil umora B. tu se da razložiti razhajanje med osebnostjo Custa, ki nikoli ni mogel navezati stika z dekletom in osebnostjo morilca Betty Barnard.

Takrat je Poirot pregledal pisma s povsem drugega zornega kota in dejstvo je bilo, da jih je napisal duševno zdrav človek, ki pa se je pretvarjal, da je

duševno bolan. Mogoče si boste po tem prebranem odlomku premislili glede morilca.

No, ste si premislili glede morilca? Naj vam namigneva le to, da je bil ABC skoraj ves čas v neposredni bližini Poirota. Naprej pa vas prepuščava ugibanjem.

Upava, da je najina predstavitev knjige pritegnila vašo pozornost in, da jo boste, če jo niste že seveda, prebrali tudi vi!

Knjiga se nama zdi odlična za vse vrste bralcev. Je zanimiva, napeta ... vse, kar je potrebno za popolno kriminalko.